

12 IRÁNYMUTATÁS A VALLÁSKÖZI PÁRBESZÉDHEZ HELYI SZINTEN

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

A HELYI VALLÁSI HELYZET MEGISMERÉSE ÉS MEGÉRTÉSE

01 A helyhatóságok figyelmét felhívják a vallás növekvő szerepére az **egyéni és kollektív identitások kialakításában**, valamint a szocializációra, a társadalmi képviselvek létrehozására és számos polgárunk világnézetére gyakorolt hatására. A vallás egy olyan hitrendszer kifejeződése és eredménye, amely generációról generációra hagyományozódik, valamint egy hagyományhoz való hűségé. Segít az emberek gondolkodásmódjának formálásában, értékeket és magatartási szabályokat állapít meg.

02 Ezeknek a hatóságoknak megfelelő tudással kell rendelkezniük a helyi vallási csoportok viszonylagos méretéről és a szerveződésük módjáról. Jelét kell adniuk annak, hogy tudják: a helyi vallási szervezetek tevékenységei tanító, oktató munkájukon és az általuk kínált szolgáltatásokon keresztül valódi előnyökkel gazdagítják a lakosságot. Tagjaik számára az értelmes élet lehetőségét kínálják, és segíteni a szociális kapcsolatok felépítésében, ezáltal a

helyi társadalom teljes jogú résztvevői. Az etnikai és/vagy vallási kisebbségek helyének és szerepének tudatosítását hasznosan ki lehet egészíteni egy ennek megfelelő tudatossággal a **többség** által gyakorolt látens hatalomról, amelynek általában kvázi monopóliuma van a hatalomgyakorlás helyi gépezetében. Ez a fajta megközelítés segít annak a megelőzésében, hogy a kisebbségeket saját jobb meggyőződésük ellenére defenzív helyzetbe taszítsák. Megkülönböztetett figyelmet kell szentelni a családok, különösen pedig az anyák szerepének, akik segítik kulturális értékeik továbbadását a következő generáció számára, a társadalom iránt nyitottságot mutató hozzáállással.

03 A vallási szervezeteket nem mint homogén entitásokat kell kezelni, hanem mint olyan szervezeteket, amelyek maguk is sokféle, néha egymásnak **ellentmondó álláspontot** tükröznek. Ezért mind a jelen, mind a jövő szempontjából döntő fontosságú a helyi hatóságoknak az a döntése, hogy kik azok a tárgyalópartnerek, akik nyitottak a párbeszédre és közben arra is módjuk van, hogy befolyást gyakoroljanak a saját közösségükre.

A PÁRBESZÉD RÉSZTVEVŐI KÖZÖTTI MEGÉRTÉS ELŐMOZDÍTÁSA

04 A helyi hatóságoknak azzal kell hozzájárulniuk **más kultúrák felfedezésének** a folyamatához, hogy megfigyelik a kulturális hasonlóságokat és különbözőségeket, megértik azokat, akiknek eltérő a nézőpontjuk és elfogadhatatlannak találják a helyi szokásokat és gy akorlatot, és ezeket az információkat terjeszteniük kell és meg kell osztaniuk. Ezt úgy tehetik meg, hogy ösztönzik az ismeretek tudás teljes körű tanítását a kulturális tudás, nem pedig a vallási gyakorlatok terjesztésének céljából. Ez a fajta ismeretterjesztés, amelyet iskolákban és civil vallási tanulmányi központokban lehet folytatni, kulcsfontosságú tényező a nagyobb nyitottság előmozdításában és a tudásvágy kielégítésében. A másik iránti nyitottság felkeltheti azt a vágyat is, hogy jobban megértsük a saját hitünket vagy a saját személyes és társadalmi értékeinket, így a nagyobb kulturális tudatosságon keresztül elősegíti a radikalizálódás kockázatának mérséklését. Ezt az intézkedést az a vágy vezérli, hogy megteremtsek az egyenlőség feltételeit férfiak és nők között, és biztosítsák is ezeknek a feltételeknek az érvényre jutását.

05 A helyi hatóságoknak meg kell határozniuk a **megfelelő alkalmakat** arra, hogy kölcsönös tudást és személyes kapcsolatokat fejlesszenek ki, a bizalmatlanság vagy akár a félelem érzésének a mérséklésére. A cél az legyen, hogy stabilan tudjunk haladni a tudatlanságtól a tudás, a tudástól a megértés, a megértéstől pedig a magabiztosság felé. A program keretében olyan tevékenységekre kerülhet sor, mint különböző vallási kultuszhelyek meglátogatása, vagy egy kultúrák közötti vagy vallások közötti fórum vagy fesztivál megszervezése éves gyakorisággal. Ezzel párhuzamosan létre lehet hozni egy intézményt vagy tanácsot a kultúrák és vallások közötti kapcsolatok ápolására, amely a többoldalú véleménycserét állítja a középpontba.

PARTNERSÉG LÉTREHOZÁSA

06 A helyi hatóságok a **frontvonalban** tevékenykednek, és aktív jelenlétük a terepen, az összes érintettre kiterjedő helyismeretük és innovációs képességük révén vezető és teljes mértékben **legitim** szerepet töltenek be a vallási tevékenységekkel kapcsolatosan. Vitáik és tevékenységeik során vezérelvük legyen a nyitottságra, az innovációra és a kísérletezésre fordítandó figyelem.

07 A helyi hatóságok szerepe a párbeszéd előmozdításában és a partnerségek létrehozásában hatékonyabb és hitelesebb lesz hosszú távon akkor, ha már az **indulás pillanatában megfelelnek bizonyos feltételeknek:**

- ▶ a törvényesség tisztelete;
- ▶ a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítása;
- ▶ vallási semlegesség és diszkriminációmentesség;
- ▶ átláthatóság minden tevékenységükben.

08 A helyi hatóságok lehetőleg ne vegyenek részt közvetlenül a vallások közötti párbeszédben. A szubszidiaritás és a vallási autonómia alapelvei miatt nem szabad ezt a fajta párbeszédet sem hivatalosan szponzorálni, sem pedig megszervezni. A hivatalos álláspont legyen az, hogy az ügy a hatóság számára **nem közömbös, de nem is avatkozik bele.** A helyi hatóságok szerepe alapvetően facilitátori, mediátori, vagy ha szükséges, szabályozói szerep, egyértelműen kijelölt és tárgyalások útján elfogadott célok alapján. Az ő szempontjukból, amely a tájékozott semlegesség, a vallások közötti párbeszéd valójában az ésszerűsége, nem pedig hite, a tudás, és nem hitelveken alapszik.

09 Az elismerés és a bizalom kihangsúlyozásával a helyi hatóságok biztosíthatják, hogy a vallásokat ne problémának, hanem erőforrásnak **tekintsék**, a pluralizmus demokratikus kezelésével kapcsolatos pozitív hozzáállás elfogadása révén. A tevékenységüket két cél szolgálatába kell állítaniuk: egy **koherensebb szervezeti struktúra** létrehozása a helyi vallásfelekezetek számára, és a **társadalmi kohézió** megerősítése. A párbeszédbe bevont testületek és partnerek nem szabad, hogy kilépjenek a saját meghatározott szerepükből, így a párbeszédet elsősorban és mindenképp egy megosztott haszonnak kell tekinteniük, amelyet ösztönözni kell.

10 Az olyan tevékenységek, mint például kultuszhelyek építése vagy kezelése, az egyensúly és a harmónia előmozdítását kell, hogy szolgálják, és a nagyobb nyitottságot, nem pedig a gettósodást kell ösztönözniük. Ez azt jelenti, hogy a **vallások közötti** megközelítésnek fokozatosan előtérbe kell kerülnie a többvallású megközelítéshez képest. A helyi hatóságok tevékenységeit annak a törekvésnek kell vezérelnie, hogy előmozdítsák a közös hitet egy sokarcú lstenben.

11 A helyi hatóságok igyekezete a vallási sokszínűség és a vallások közötti párbeszéd előmozdítására konkrét intézkedések formájában is meg kell, hogy jelenjen a helyi szociális ügyekkel, a sporttal, az oktatással, a várostervezéssel, a kultúrával kapcsolatos szakpolitikákban és a helyi szervezetekkel ápolt kapcsolatokban, hogy ezáltal **átlós dimenziót** kapjon. Ennek megfelelően ne egy meghatározott területből álljon, hanem adjon információt minden tevékenységi területnek, és gyakoroljon hatást ezekre. Ha minden érintett szereplő hajlandó odafigyelni a másokra, elérhető az az állapot, amit a kanadaiak „**ésszerű alkalmazkodásnak**” neveznek, ami azt jelenti, hogy a felekezetek számára maximális lehetőséget kínálnak vallási hitelveik kinyilvánítására mindaddig, amíg ez nem áll ellentétben más alapvető jogokkal.

KIÉRTÉKELÉS

12 A helyi vallási szervezetekkel konzultálva a helyi hatóságok előre határozzák meg, milyen **kritériumokat és mutatókat** alkalmazzanak a kultúrák és vallások közötti párbeszéd hatékonyságának kiértékelésére. Ilyen lehet például az, mennyivel gyarapodott a saját szakértelmük, és hogy hálózatok jöttek létre a vallásfelekezetek közötti eszmecsere érdekében, vagy képzési és információs központok létrehozása. Emellett kapcsolatba kell lépniük más helyi hatóságok képviselőivel is, hogy összevevessék és egymás mellé állítsák a különböző intézkedéseket, ezáltal kidolgozzák sajátos rájuk jellemző megközelítésüket.

A Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusa számára a vallásközi és kultúraközi párbeszéd előmozdítása alapvető elemét jelenti a helyi közösségeinket alkotó különféle csoportok közötti párbeszédnek.

Hatékony eszköz az intolerancia és a radikalizáció elleni harcban és az „együttélés a kölcsönös tisztelet jegyében” gondolat megerősítésében.

A Kongresszus két konferenciával kezdett dolgozni ezen a témán, amelyeket 2006-ban és 2010-ben rendeztek meg a franciaországi Montchanin-ben. Ezeken a rendezvényeken helyi önkormányzatok képviselői, akadémikusok, nemzeti szervezetek és vallási vezetők vettek részt a megbeszéléseken, amelyek a helyi hatóságok szerepére koncentráltak a vallásközi párbeszédben - különösen a jó gyakorlatok kicserélésére, a szekularizmus alapelveire, a vallásos nevelésre, a vallási vezetők képzésére és a vallási kultuszhelyek finanszírozására. Ez a 12 alapelv kiegészíti az Európa Tanács Fehér könyvét a kultúrák közötti párbeszédéről „Együtt élni egyenlő méltósággal”, amelyet 2008-ban fogadtak el.

www.coe.int/congress-intercultural

congress.intercultural@coe.int

Megjelenés: 2016. március

HUN

www.coe.int

Az Európa Tanács a kontinens vezető emberi jogvédelmi szervezete. 47 tagállama van, melyek közül 28 az Európai Unió tagja. A Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa az Európa Tanács egyik szerve, melynek feladata a helyi és regionális demokrácia erősítése a 47 tagállamban. Két kamarából – a Helyi Önkormányzatok Kamarája és a Régiók Kamarája – valamint három bizottságból áll, és több mint 200 000 helyi és regionális önkormányzat 648 választott tisztségviselőjét képviseli.

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE